

KIBRIS SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI - 2

Kıbrıs'ın Fethi ve Hala Sultan

Editörler:

İsmail Güleç / Haşim Şahin

KISBU
KIBRIS
SOSYAL BİLİMLER
ÜNİVERSİTESİ

Kıbrıs Sosyal Bilimler Üniversitesi Yayınları

Kıbrıs'ın Fethi ve Hala Sultan
Editörler: İsmail Güleç & Haşim Şahin

Birinci Baskı: Nisan 2017
ISBN 978-605-63718-4-4

Baskı Hazırlık: Çelebi Şenel
Kapak: Fatih Durmuş

Baskı

Ayhan Matbaası
Mahmutbey Mah. Deve Kaldırımı Cad.
Gelincik Sok. No: 6 K 3 Bağcılar İstanbul
Tel: +90 (212) 445 3238
e-mail: info@ayhanmatbaa.net

Kıbrıs Sosyal Bilimler Üniversitesi
Haspolat Kavşağı Lefkoşa KKTC
Tel: +90 (392) 233 5522
e-mail: info@kisbu.edu.tr
web: www.kisbu.edu.tr

T.C. BAŞBAKANLIK
YURTDIŞI TÜRKLER
VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

Bu kitap Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından desteklenen proje kapsamında hazırlanmış ve yayınlanmıştır.

TUZLA'DAN HALA SULTAN TEKYE-Yİ ŞERİFESİ'NE*

Muallim Mehmet FİKRİ

*Çevirimyazı: Oğuz KARAKARTAL***

Güneş, gurûbunu keskin sıcağına döküyor, hava durgunluğunu uyutuyor, rüzgâr ise arada sırada yolları dürtüyor. Semâ mavi, pek mavi; ötesinde berisinde atılmış beyaz tüller rengine bir kat daha nurluk, hislere bir kat daha şiiriyet ilkâ ediyor. Arkadaşım ile ben kuvvetimizi, muharrikî, dâirevî birer rakkas-ı muntazama gibi medeniyet dünyasının cebîn-veş yavrularının velespid¹ ayaklarından mâder-i aslımıza sızaraktan koşuyoruz.

İşte bir levha ki medeniyet ilerledikçe gerileyecek, ışıklar parladıkça kararacak, terakki âlemi uyandıkça mezar toprağını kendi eli ile tırmalayacaktır. İslâmiyet'in bir sürü şahısları;

Bir kısmı dervişân-ı kalenderân kabîlinden dünyâdan bî-behre mah-lûkât gibi hayatlarından usanmış, parasızlık üzerlerinde sefâlet ve meskenet yuvalarını teşkil eylemiş, baygın bir âhenk! An ile ömürlerinden vakit zâyi etmeğe çabalıyorlar. Diğer kısmı bedâyi'-nümûn bir manzara içerisine gömülmüş, sigaralarını dumanlatıyor, lisanın döküntülerini geveleyerekten neticesi mükâfat-şitâbî bir yolda ve bir kaç oyunun şamataları arasında yuvarlanıp gidiyorlar. Koşuyoruz...

Sağımızda Muhammed'in yâdigâr-ı müebbedi olan nişânelerden biri: çevirim duvarları yıpranmış, salyangozlar, sümüklüler ve yosunlar üzerlerine üşelemiş; yarasaların lekeleriyle menkûş ya kahkaha-engîz veya âlûd bir sath-ı medîdeyi andırıyor. Avlusundaki ağaçlar o derece yükselmiş ki buradan çıkıp gitmek istiyor. Minare ve yapısı âsâr-ı atıkadan ma'dûd olacak derecede sezâ-vârdır, sefâlet ve meskenet ağları içinde inleyip çalkalanıyor.

* *Ankebût Haftalık Edebî ve İctimai Türk Gazetesi* Sayı: 2 (18 Eylül 1920), s. 2-4

** Prof. Dr., Kıbrıs Sosyal Bilimler Üniversitesi, okarakartalist@gmail.com

1 Bisiklet yerine kullanılan bir kelime.

Karşısındaki yol azametle ma'kûsen mütenâsib gınâ-yı şemmî yarıcı râyihalar neşrediyor.

Bize karşı sert yüzünü gösteren havanın içinde kayıp gidiyoruz.

Vücûdum kuvvetini gideriyor, damağım sulanıyor, eş'ârım titriyor. Bende başka bir hâl hâsıl oluyor.

İslâmiyet bu kadar zayıf, bu kadar donuk, bu kadar hîç midir? Yaşamak bizden bu kadar uzak, uğraşmak çalışmak, didinmek, kazanmak bizden bu kadar kaçkın mıdır?

Tabaka-i şebekiyeme çarpan Hıristiyan medeniyet dünyasında temeli atılmış bir ma'bed-i mücessem; beyaz, gayet beyaz, mücellâ ve tarihî bir sath-ı menkûş ile müzeyyen, kabarmış duruyor. Hem de öyle kabarmış ki tek bir cephesi karşısında vaziyet-i tabiiyesini ihrâk etmeden geçip giden bir ferde tesâdüf olunamaz. Gözlerim dolmuş koşuyoruz. Tükürüğümü yutkunuyorum. Kulaklarım uğulduyor. Hislerim beni büsbütün eziyor, kat-re-i sirişk-i teessür elmacık derilerini yalayarak devam ediyor.

Solda bir kaç harup ağacı vücûd hırpalayıcı zamanın taş ellerinde kalmaktansa alâmet-i mevte andırır tebeddülât içinde idâme-i hayata çalışıyor: solgun yaprakları ihtizârda bir ihtizâzla düşüyor, ağaçlar ya güneşi kamer-siz veya kameri keyifsiz gördüklerinden meyl-i aşkın âgûş-ı müşmeizinde kuruyup gidiyor.

Solda biraz ötede medeniyetin alâmet-i müşekkelesi olan Amerikan Mektebi! Amerika'nın terakki burçlarından taşmış bir heykel-i mücessem gibi mağrûr ve câlib-i hayret bir manzara-ı heyûlâda dimdik duruyor.

Koşuyoruz...! Düşünüyorum!... Düşünüyorum ki Hıristiyan dünyasıyla İslam âlemi mukâyase edilemeyecek derecededir. Yıldırım gibi yetişerek şimşek gibi ziyâ-pâş olsak aramızdaki farkı tenkîs edemeyeceğiz. Zira mebde-i hayatımızdan intihâ-yı memâtımıza kadar arada ve sebâtımız sefâlet ve meskenete boğulmuştur.

Yeni yol: güneş örtüsünü açmış ve ışığını alevlendirmiştir. Rüzgârın dehşetinden korkmuş olan ağaçlar, sağlı sollu yanlardan kaçıyor. Karşıdaki dar yol gittikçe enlileşiyor. Biz ise hırçın rüzgârı tekmeleyerek gidiyoruz. Hasattan yorulmuş tarlalar güneşe karşı esniyor.

Solda Larnaka gençlerinin oyun mahalli, muhitin gûşe-i nisyânından yıpranmış ve riyâseti puhulara verilmiştir.

Nazarımız! Sim-âb! Her taraf sim-âb! Güneşin âyine-i aksi semânın rû-yı müşebbihidir. İncilâ-yı âfitâb sath-ı sim-âbta kaynaşiyor. Kubbe-i firûze-fâm, simâya kavuşmuş, hasret-keş hâlinden bahsediyor. Tahaccür etmiş tuz parçalarından çıkan elvân-ı muhtelif, tayfdaki kabiliyetlerini gösteriyor. Ötede beride kabarmış tepecikler manzaraya bir kat daha heybet veriyor. Bizi karşılayan karutsanın* gürültüsü sezdiklerimi gürültüye boğarak alıp gidiyor.

Karşımızdaki tekye, sivri minaresiyle kalbimizde esirî ilhamlar terk ediyor: İlâhi! İslâmiyet'in köpürdüğü, feveran ettiği bir zamanda buraları, ta buraları o cevherler için kucaklar açtı değil mi? İslamiyetin parlak devirleri insanîyetin nûr-ı ismetine boyandığı bir sırada ufkun ziyaretgâhı olan bu yer, işte bu yer, o hakiki vücûdu kucaklayıp sarmak için hazırlık yaptı değil mi? Uzun müddet belirsiz çayanlara müstağrak iken Türk ulusluğunun dalgalandığı bir vakitte o vücûd-ı nâzenîn ve cevher-i nûr-ı leyâlîn için ma'mûriyete gömülen bu yerdir değil mi?

Gelmişiz, kalabalığı yırtarak içeriye girdik. Halk da cûş u hurûş, hay u huy, bir mahşer-i sürûr-âlûdu andırıyor. Bahîre-i vücûdu kuruluyoruz. Bu velvele-i ferah-bahşta hayâlîm yavaş yavaş tebessürmeğe (?) başladı.

İngilizlerin bastığı, eski siyah-beyaz bir Ümmü Haram kartpostalı
(Oğuz Karakartal Arşivi)

HALA SULTAN KARŞISINDA TUZ GÖLÜNE BAKIŞ

Ulvi bir ismetle karşısında uyuyan,
Ulu Hala Sultan'a ninnilerin sunan,
Üzerinde serbest gezen, öten, uçuşan
Uzaklardan gelen perilere aşıyan.

Bu bayağı göl değil, mukaddes memliha,
Bin üç yıl önce, eylemişti çok nevha,
Aceb tabiatın hoş çizdiği şu levha,
Serabı mı, ilhamı mı cennetin ruha?

Billûr ayinesi mi mukaddes türbenin?
Önünde eğilen nice yüce binlerin?
Sevapların, günahların, sergüzeştlerin
Ma'kesi mi geçmişlerin, geleceklerin?

Evet öyledir, ey ziyaretçi, hele bak!
Minaredeki o ayyıldızlı bayrak.
Haykırır, okur gibi tarihten bir yaprak.
Heybetinden yel durmuş sular olmuş berrak.

O sancak ki eyledi İslâmı himâye,
Türbeyi yaptı, camiye dikti minare,
Tarihinden bunlar ancak tek bir ibâre
Bağımsızlık refah saçtı yetmiş diyâre

Sanma salt şu göldür, bayrağımın ma'kesi?
Gökyüzü, yıldızlar, güneş arzın kubbesi!
Ay, şimşek kara, beş kıta'nın hepsi
Her yerde onun tasviri, onun gölgesi.

HALA SULTAN TÜRBEŚİ'NDE

Mermerler dile gelmiş, toprak nuruyla dolmuş
Bir titrek lâhuti ses ufuklarda duyulmuş.

Çırpınır duvarlarda sanki bin üç yüz sene
Diz çökmüş Kur'an okur müminler rahlesine.

Uçar minarelerden sesler Allahuekber
Bu yeşil türbelerin örttüğü büyük makber

Bir ihtişam sürünür nurlu saltanatında
Gelmiş asırlar önce Hala Sultan atında.

Tutuşmuş İslâmların meş'alesi elinde
Akın etti bir ordu kılıçları belinde

Ufuk baştan başa kan, dağlar koyu eflâtun
Şehit düştü "Ümmü Haram" gibi mukaddes hatun

Peygamberimin nuru dökülmüş türbesine
İlâhiler karışmış, meleklerin sesine..

Türbeye yaklaştıkça bir ruh seslenir bize
İçli bir dua dinler, tavandaki avize.

Nakışlanmış türbede titrer Allah Kelâmı
Dört tarafta meş'ale olmuş türbenin nâmı

İpek örtülerine süründüm adım, adım
Semavi hisler gibi titremekte muradım

Buhurdan gibi tüter burda akıttığın kan
Türbene yüz sürmeğe geldim ey Hala Sultan!